

L'esquí és d'aquells esports que han anat guanyant adeptes amb els anys. Cada vegada més el gran públic fa cap a les pistes ubicades al Pirineu català i, no obstant això, la gran majoria desconeix que els esquís que porten als peus són fabricats a la comarca del Bages. Rossignol, el líder mundial en la fabricació d'aquest article, té una planta de 15.000 metres quadrats que produeix un parell d'esquís cada 28 segons i una planxa d'*snowboard* cada 26. El director gerent de l'empresa, Joan Duocastella, ens explica la història del grup que representa i el perquè d'Artés com un dels tres centres de producció mundial d'esquís de la marca: "La primera fàbrica de Rossignol va néixer l'any 1907 a Voiron, una ciutat francesa enclavada dins l'eix del tèxtil en aquell país. En principi la fàbrica produïa articles de fusta per a les indústries del seu entorn, però el 1911 va començar la fabricació d'esquís després d'una estada a Noruega del propietari. A mitjan anys cinquanta, el senyor Rossignol va veure com una crisi desfeia les seves il·lusions, i es va plantejar vendre l'empresa. Aleshores, la va comprar Lorenç Boix Vives, que estava immers en aquest món i tenia un remuntador a unes pistes dels Alps." Va ser en 1969 que el nou propietari va prendre la decisió d'obrir una planta a l'Estat espanyol: "El seu pare era dels Ports de Bessèit i la mare de Sòller, i va voler en certa manera tornar als seus orígens, però evidentment aquesta no era l'única raó per implantar-se a casa nostra: el mercat mundial de l'esquí creixia un 10% anual i calia augmentar la producció." El Bages era una comarca amb una tradició mecànica procedent de la indústria tèxtil de finals del segle XIX i principis del XX, i va semblar una bona ubicació.

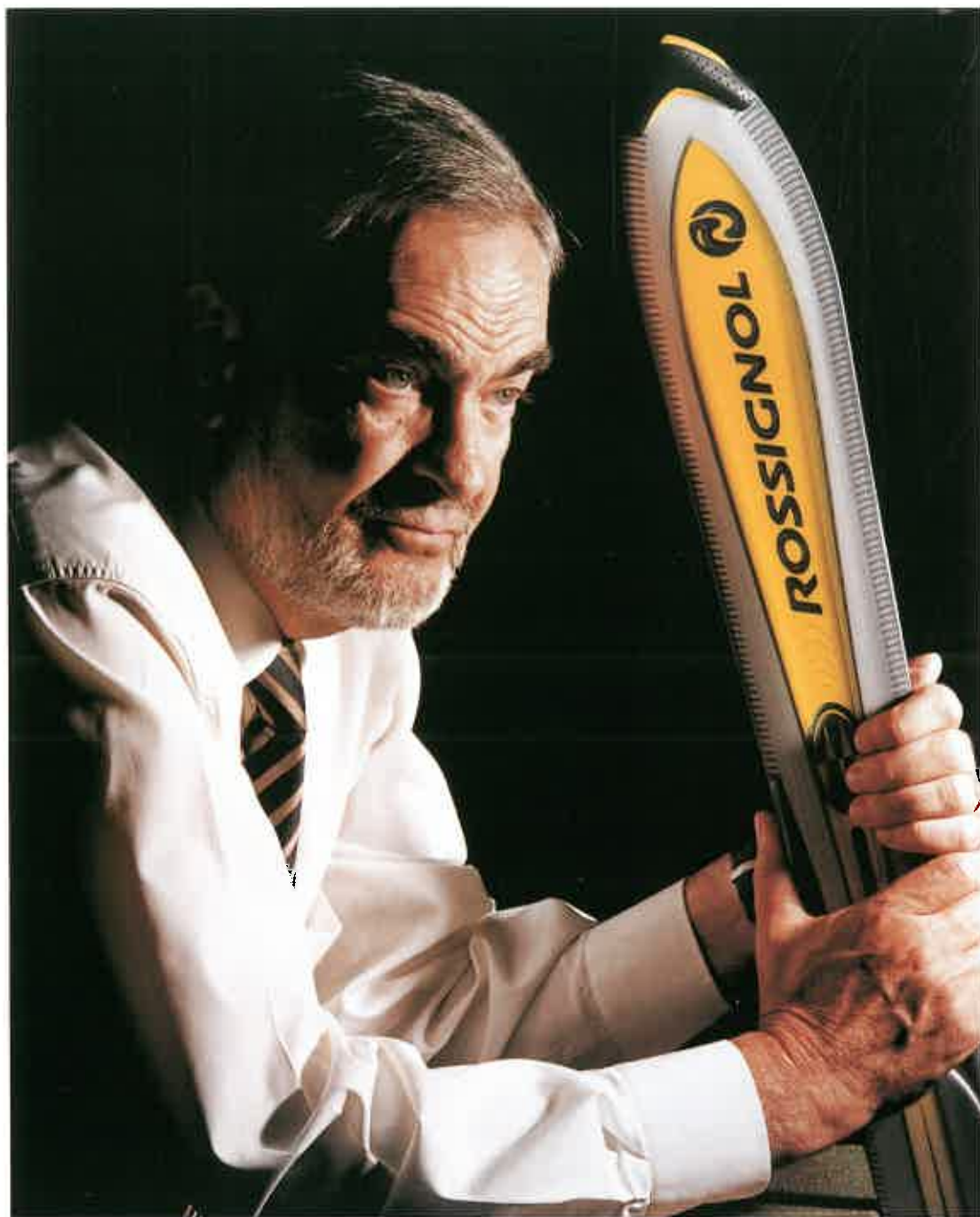
Així, doncs, l'any 1972 ja van sortir de les instal·lacions d'Artés 23.000 esquís, que en aquests moments són 6 milions de peces entre esquís i planxes d'*snowboard*, un article que es va incorporar a la indústria el 1997: "En 1994 havíem començat també amb l'esquí de fons, que és un tipus d'esquí minoritari però que té un públic fidel. L'*snow*, en canvi, havia nascut als Estats Units feia gairebé quinze anys i s'estava implantant a Europa amb molta força. És la llibertat total sobre la neu i molts catalans l'estan descobrint i estan compaginant la seva pràctica amb la de l'esquí." En Joan sempre havia estat un gran afeccionat a aquest esport, però la seva carrera professional l'en havia mantingut lluny: "La meua formació d'enginyeria tècnica mecànica em va portar l'any 1970 a l'aventura americana. Estava casat i tenia dues filles i em van oferir una feina als Estats Units. Vaig pensar que seria una bona manera d'adquirir experiència i me n'hi vaig anar, però mai no ho havia vist com a definitiu i, per això, quan el 1977 em van fer saber que Rossignol necessitava un director industrial per a la planta d'Artés, no m'ho vaig pensar dos cops." Aquest manresà va veure, doncs, la possibilitat de tornar a casa i de tirar endavant un projecte de futur que l'unia a la seva gran afeció: "La veritat és que els primers anys no van ser gens fàcils. Jo venia d'un país on les relacions laborals eren molt senzilles de manejar, i em vaig trobar amb un moviment obrer sindical molt important en aquells primers anys de democràcia. Sortosament, les coses van anar millorant de mica en mica, i penso que ara hi ha una entesa molt bona entre totes les parts."

L'esquí, com la gran majoria dels esports, ha evolucionat al llarg del temps, i ho ha fet tant des del punt de vista de la pràctica com de la fabricació: "Encara som molts els qui recordem com anàvem amb tren a la Molina amb els esquís a coll, uns esquís d'unes dimensions enormes que no oferien cap mena de seguretat. La medalla olímpica de Paco Fernández Ochoa, l'any 1972 a Sapporo (Japó), i la de la seva germana Blanca a Calgary (Canadà) van donar un impuls a l'esquí espanyol que ha anat augmentant any rere any." I segueix: "Pel que fa a la fabricació d'aquest article, el cert és que també s'ha anat transformant al llarg del temps i ha aprofitat els diversos materials que s'han tingut a l'abast. Hem de tenir en compte que, malgrat que parlem sovint de massificació, el de l'esquí no deixa de ser un mercat petit, i és difícil desenvolupar matèries primeres, així que hem aprofitat el que cada moment ens oferia." I això significa que de la fusta de roure americana amb què es van fabricar els primers esquís s'ha evolucionat cap a la fibra de *kevlar*, molt més resistent. "Ara bé, la majoria dels nostres esquís encara tenen la part interna de fusta."

A la fàbrica d'Artés es produeix un 9% del mercat mundial d'esquís, una xifra molt important si tenim en compte que la quota del grup Rossignol en esquís alpins és d'un 23% mundial: "A part del producte en si, a la nostra planta és molt important el procés de fabricació. Gaudim d'una gran autonomia respecte a la casa mare i disposem de tecnologia pròpia que fins i tot exportem a la resta del grup." Quant a la concepció del producte, "a França es desenvolupen sobretot els nous, i el que fem nosaltres és treballar en la fabricació un cop es coneix l'article que la companyia vol posar al mercat." Ara, per exemple, es vol fer créixer la quota de mercat: "S'està desenvolupant l'anomenat *snowtreck*, un esquí per passejar, i altres productes semblants que l'únic que pretenen és que la gent descobreixi el plaer i la diversió d'aprofitar la neu en el seu temps de lleure." De totes formes, el més important és que es continuï treballant en la millora de l'esquí alpi: "Cada vegada més s'està intentant facilitar la pràctica d'aquest esport, i això es fa traient al mercat nous productes que en faciliten l'aprenentatge. Es tracta d'un esquí molt més còmode, segur i fàcil de practicar, que aconsegueix que la gent s'ho passi força més bé."

Però a Rossignol no tot són esquís: "La marca fa també altres productes. D'una banda, tots els relacionats amb aquest esport, com poden ser els pals, les fixacions i les botes, però de l'altra, també es fabriquen anoracs, raquetes de tennis, patins en línia i, des de 1990, fins i tot pals de golf."

Quan, fa només tres mesos, Joan Duocastella va acceptar el càrrec de director gerent, ho va fer, entre altres coses, per deixar pas a les noves generacions en la direcció industrial: "Penso que aquesta és la millor manera que tinc per formar un equip industrial per tal que tot funcioni el dia que jo no hi sigui. Sempre he pensat que es nota si un gerent ha estat bo o dolent per a l'empresa segons si el dia que ell en marxa les coses continuen funcionant igual de bé o millor. I això és precisament el que pretenc."

“Un gerent es nota si ha estat bo quan el dia que ell en marxa les coses continuen funcionant igual de bé o millor”

Joan Duocastella - Artés (Bages)